

OBWOŁYWAĆ (27) *vb impf*

Oba o prawdopodobnie jasne (tak w obwołać); a jasne.

inf obwoływać (3). ◊ *praes 1 sg* obwoływam (1). ◊ *3 sg m* obwoływa (4). ◊ *3 pl* obwoływają (4).
◊ *praet 3 sg m* obwoływał (4). ◊ *3 pl m pers* obwoływali (2). ◊ *imp 2 sg* obwoływaj (1). ◊ *3 sg* niech
obwoływa (1). ◊ *con 3 pl m pers by* obwoływali (4). ◊ *part praes act* obwoływając (3).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI w. (jeden z niżej notowanych przykładów).

Podawać do publicznej wiadomości; ogłaszać; praedicare Vulg, PolAnt, Cn; clamare Modrz; condarnitare Calep; conclamare, declarare, edicere, indicare, proclamare, promulgare Cn [w tym: co (19), kogo (4)] (27) : RejAp 91v; Skoro się gdzie dom zázże/ Gołpodarz ábo który domownik/ niech wnet z domu wybieży: á ogień obwoływa [ignes adesse clamato]. ModrzBaz 83v; CzechEp 86.

obwoływać komu (2): Pan Bog [...] każe ie [prostaczki] przypądząć/ tho ielt/ obwoływać im fwięte obietnice fwoie RejPos 160v, 240v.

Ze zdaniem dopelnieniowym [w tym: z zapowiednikiem: to (1); iż (2)] (2): RejPos 293 cf »obwoływać głosem«; CzechRozm 176v cf »prawie jako palcem pokazować i obwoływać«.

W połączeniu szeregowym (1): Pan żadney inżey powinności nie potrzebuie s przełożonych kołcioła fwoiego/ iedno áby wyznawali/ á rozszyrzáli/ á obwoływáli fwięte imię iego RejPos 347.

W charakterystycznych połączeniach: obwoływać bostwo, chwałę, dekret, ducha bożego, imię, krolestwo boże, nauki święte, nikczemność, obietnice (2), ogień, prawdę pańską, prostą drogę, przymierze, sprawy i postępkę, sprośność, wielmożność, wolą; obwoływać doskonale, szczyrze.

Zwroty: »obwoływać głosem, głośnie« [szyk zmienny] (1:1): Prorocy wżyfcy iálnie á głośnie to wżędy obwoływáią/ Iż nie máłz żadnego imienia ná niebie áni pod niebem/ w ktorymbyfmy mogli być zbáwieni/ iedno to fámo iedno imię Iezus. RejPos 293; CzechEp 154.

»jasnie obwoływać« (1): RejPos 293 cf »obwoływać głosem«.

»obwoływać słowa« (1): Y rzekł Iehowá do mnie obwoływay wżytki słowá te [Praedica omnia verna haec] po miáłtách Iehudy BudBib Ier 11/6.

»śpiewając obwoływać« (1): dziwne się znáki o fwiętym Bołtwie iego [Pana naszego] ponawiály/ gwiazdy się nowe vkázowály/ Anyeli śpiewáiąc obwoływáli/ dyabli vciekáiąc wrzeszczeli. RejPos 83.

»po światu obwoływać« (1): [św. Jan wysłał posłów od Chrystusa] áby po światu roznošili á obwoływáli ono fwięthe Bołtvo iego. RejPos 228.

»obwoływać usty swemi« (1): [Jan Ponurzyciel] nic inżego nie obwoływał głosem ábo vřty fwemi/ iedno to co do vřt iego włożono było od Bogá. CzechEp 154.

»wszędę (a. wszędzie) obwoływać« = conclarnitare Calep (4); GrzegRóżn Bv; Słuchay co Iop mowi ná wielu mieyřcach/ wżędy obwoływáiąc nikczemność á řprofność człowieká nędznego. RejPos 228, 293; Calep 233a.

Szeregi: »mówić a obwoływać« (1): miły Krześciáńki człowiecze/ ku tobiec tho á ku tobie żywemu Pan thwoy mowi á obwoływa thy fwięte obietnice fwoie. RejPos 267.

»obwoływać a opowiedać« [szyk 1:1] (2): vřtávicznie nářawáią ktorzy krzyczá á wołáią iáko Lábęcie opowiedáiąc á obwoływáiąc tę prawdę Páńlką RejAp 94v; RejPos 240v.

»oświadczać i obwoływać« (1): ná to wzięli zacną pieczęć ducha Boże^{go}/ áby [...] fundáment prawdziwy od Bogá założony/ oświadczáli y obwoływáli *NiemObr* 35.

»prawie jako palcem pokazować i obwoływać« (1): w nowym teftámenście fá ty pílmá/ ktore [...] iuż práwie/ iáko pálcem/ iż on [*Jezus Chrystus*] iest tym K rolem [!]/ pokázuią y obwoływáią. *CzechRozm* 176v.

»postanawiać i obwoływać« (1): A co się tknie odmiány czáfu/ izali Papieżowie nie znácznie tym władáią? Gdy iedne czáfy świętze niż drugie poftánawiáią/ y obwoływáią *NiemObr* 171.

»obwoływać i przepowiedać« (1): Y Sftáło się potym/ że on chodził po mieściech y miásteckách obwoływáiąc y przepowiedáiąc krolestwo Boże [*praedicans et evangelizans regnum Dei*] *WujNT Luc* 8/1.

»roznosić a obwoływać« (1): *RejPos* 288 cf »po światu obwoływać«.

»wyznawać a obwoływać« (1): Apoštołom y innym wiernym śwym zázwdi rofkázował áby wyznawali á obwoływáli wśzytki spráwy y poštěpki ie^{go} *RejPos* 206v.

W przén (2) : A nawięcey [*ma być czysty*] ow pan woźny co wśzytko obwoływa złe i dobre pan ięzyk náłz. *RejZwierc* 140v.

obwoływać czym (1): święte cnoty [...] nas nieśmiertelnemi czynią/ á poćciwą sławą zázwdy pámiątkę náłzę obwoływáią *RejZwierc* 82v.

a. O osobach [kogo] (4) :

obwoływać kim (1): íam práwie Bog w nim miełzkał/ [...] Y íam go światu zálecał/ y Synem śwym obwoływał. *CzechRozm* 22v.

Zwroty: »głośno obwoływać« (1): [*św. Jan Mesyjasza*] głośno obwoływał iuż ná pułzczy/ opowiedáiąc się być niegodnym rozwiézác rzemyká v trzewiká iego. *RejPos* 288.

»obwoływać (jawnie) światu« [*szyk zmienny*] (2): O nędzny Idumeyczyku/ iákoż się thu vtráfzyć nie małz/ kthory/ iáko cie thu Pan iáwnie światu obwoływać raczył/ [...] Ízczypiełz wierne Páńskie *RejPos* 266v, 275.

Szereg: »obwoływać a prawie palcem ukazować« (1): O nędzni Ianowie światá tego/ kthorzycie wzyęli ná się vrząd czáfow dziliefznych/ obwoływać á práwie pálcem vkázować światu tego Pána íwoiego *RejPos* 275.

Synonimy: objawiać, obwieszczać, ogłaszać.

Formacje współrdzenne cf WOŁAĆ.

Cf **OBWOŁYWAJĄCY, OBWOŁYWAN**